

N:o 38.

Ank. till Riksd. kansli den 16 maj 1905, kl. 4 e. m.

Betänkande, angående beräkning af vissa bevillningar för år 1906.

Jämlikt § 40 riksdagsordningen afgifver bevillningsutskottet härmed förslag till beräkning af de särskilda bevillningarnas belopp för år 1906; innefattande detta förslag icke blott tull-, post-, stämpel-, brännvinstillverknings- och hvitbetssockertillverkningsmedlen, utan äfven afkastningen af ej mindre den inkomstskatt, som Riksdagen för år 1906 sig åtagit, än äfven de af Riksdagen beslutade punsch- och malt-skatterna.

1:o.

Tullmedlen.

Tullmedlen, hvilka vid nästlidet års riksdag för innevarande år beräknades till 54,000,000 kronor, hafva i bruttoinkomst inbragt:

år 1901.....	kronor	49,341,561: —
» 1902.....	»	55,125,196: —
» 1903.....	»	56,225,031: —
eller i medeltal för dessa tre år.....	»	53,563,929: —
samt år 1904.....	»	60,178,775: —

I skrifvelse den 12 december 1904 angående inkomstberäkningen för år 1906, hvilken skrifvelse finnes bilagd Kungl. Maj:ts till innevarande Riksdag aflåtna proposition angående statsverkets tillstånd och behof, har statskontoret anfört, bland annat, att ehuru ifrågavarande statsinkomst vore i hög grad beroende af konjunkturerna och alltså icke kunde tillförlitligt bedömas för den tid, 1906 års statsreglering afsåge, syntes med hänsyn till de alltjämt stegrade belopp, med hvilka tullmedlen influtit under de närmast gångna åren, inkomstiteln böra i 1906 års riksstat upptagas med ett förhöjdt belopp, hvilket statskontoret dock, med afseende på de omständigheter, som föranledt statskontoret att, såsom här nedan synes, upptaga hvitbetssockertillverkningsafgiften med ett belopp, betydligt öfverstigande de senaste årens afkastning af sistnämnda skattetitel, ansett sig icke böra sätta högre än till 57,000,000 kronor.

Vidkommande nu ifrågavarande bevillning har, enligt det vid Kungl. Maj:ts förberörda proposition angående statsverkets tillstånd och behof fogade statsrådsprotokoll öfver finansärenden för den 14 januari innevarande år, chefen för finansdepartementet hemställt, att densamma måtte upptagas till det belopp, statskontoret föreslagit. Kungl. Maj:t har ock i statsregleringen upptagit inkomsterna af denna skattetitel till sistnämnda belopp, 57,000,000 kronor.

Då utskottet icke har något att erinra mot denna beräkning, hemställer utskottet,

att tullmedlen måtte för
år 1906 beräknas till kronor 57,000,000: —

2:o.

Postmedlen.

Vid nästlidet års riksdag beräknades postmedlen för innevarande år till 16,245,000 kronor.

Ifrågavarande medel utgjorde

år 1901	kronor	12,842,134: —
„ 1902	„	14,007,635: —
„ 1903	„	15,893,760: —

transport kronor 57,000,000: —

	transport kronor	57,000,000: —
eller i medeltal för dessa		
tre år	„	14,247,843: —
samt belöpte sig år 1904		
till	„	16,563,956: —

Postmedlen äro, enligt hvad statskontoret i sin ofvan omförmälda skrifvelse till Kungl. Maj:t uppgifvit, för år 1906 af generalpoststyrelsen beräknade till 16,770,000 kronor och jämväl af statskontoret med nämnda belopp upptagna. I denna beräkning har Kungl. Maj:t icke vidtagit någon förändring.

Riksdagen har visserligen beslutit nedsättning af vissa postafgifter, men då den minskning i postverkets inkomster, som af dessa åtgärder kan varda en följd, vid Kungl. Maj:ts beräkning varit i allt väsentligt förutsedd, torde anledning icke förefinnas att i omförmälda beräkning vidtaga någon ändring.

Utskottet hemställer fördenskull,

att postmedlen måtte för
år 1906 beräknas till..... kronor 16,770,000: —

3:o.

Bevillningsafgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

Dessa afgifter hafva utgjort:

år 1901	kronor	1,184,147: —
„ 1902	„	975,787: —
„ 1903	„	506,288: —
eller i medeltal för dessa		
tre år	„	888,741: —
samt år 1904	„	273,162: —

Beträffande ifrågavarande inkomstitel har statskontoret i sin ofvan omförmälda, den 12

transport kronor 73,770,000: —

transport kronor 73,770,000: —
december 1904 dagtecknade skrifvelse anført
följande:

»Med anledning däraf att, till följd af föreskrift i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 § 41, samtliga enskilda banker vid innevarande års början skulle upphöra med sin sedelutgifning och förty den under förevarande titel bokförda inkomst af bankbolag med sedelutgifningsrätt bortfalla, beräknades inkomstiteln för år 1904 till endast 250,000 kronor, hvilket belopp jämväl upptogs i riksstaten för år 1905. Då efter senast afgifna inkomstberäkning icke inträffat någon omständighet, som påkallar ändring i förevarande titels slutsumma, hemställer statskontoret, att densamma måtte i riksstaten för år 1906 upptagas med oförändradt belopp.»

I enlighet med statskontorets berörda hemställan har Kungl. Maj:t upptagit bevillningsafgifterna för särskilda förmåner och rättigheter för år 1906 med ofvannämnda belopp, 250,000 kronor.

Då utskottet icke har något att mot denna beräkning erinra, hemställer utskottet,

att bevillningsafgifterna
för särskilda förmåner och rättigheter måtte för år 1906
beräknas till

„ 250,000: —

4:o.

Stämpelmedlen.

Stämpelmedlen, som för innevarande år beräknats till 6,600,000 kronor, hafva utgjort:

år 1901	kronor 6,103,024: —
„ 1902	„ 7,365,797: —
„ 1903	„ 7,414,119: —

transport kronor 74,020,000: —

transport kronor 74,020,000: —

eller i medeltal för

dessas tre år ,, 6,960,980: —

samt år 1904 ,, 7,174,830: —

Enligt uppgifter från finansdepartementet för åren 1901, 1902 och 1903 hafva de stämplat, som användts till nedannämnda handlingar, uppgått till följande belopp:

	1901.		1902.		1903.	
handlingar till lagfartsprotokoll.....	2,030,280	25	2,694,601	70	2,885,014	50
handlingar till in-teckningsprotokoll	429,856	20	486,626	45	585,688	37
handlingar till äkten-skapsförordsproto-koll	4,700	—	5,270	—	5,316	—
handlingar till bo-uppteckningsproto-koll	1,592,487	18	2,086,285	91	1,460,567	35
summa	4,057,323	63	5,272,784	66	4,936,586	22

Stämpelafgiften för spelkort, som utgår med 50 öre för hvarje kortlek, har inbragt:

år 1901 kronor 145,854: —

,, 1902 ,, 100,446: —

,, 1903 ,, 128,587: —

,, 1904 ,, 128,867: —

Enligt hvad statskontorets ofvanberörda skrifvelse utvisar, har statskontoret funnit sig böra på grund af hvad sålunda förekommit föreslå denna inkomsttitels beräkning för år 1906 till 7,000,000 kronor; och i denna beräkning har Kungl. Maj:t icke vidtagit någon förändring.

Bevillningsutskottet, som icke heller har något emot omförmälda beräkning att erinra, hemställer alltså,

att stämpelmedlen måtte för år 1906 beräknas till ,, 7,000,000: —

transport kronor 81,020,000: —

transport kronor 81,020,000:—

5:o.

Brännvinstillverkningsskatten.

Brännvinstillverkningen i riket har enligt uppgift i statskontorets ofvanberörda skrifvelse af den 12 december 1904 utgjort:

år 1899	liter	46,208,645:—
„ 1900	„	43,743,887:—
„ 1901	„	48,084,865:—
„ 1902	„	43,949,174:—
„ 1903	„	38,466,698:—
eller i medeltal för		
dessa fem år	„	44,090,654:—

Medeltalet för femårsperioden 1898—1902 utgjorde 44,128,280 liter.

Enligt hvad utskottet inhämtat från finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå har tillverkningen under år 1904 uppgått till 34,670,550 liter och under de tre första månaderna af innevarande år till 16,680,655 liter.

Beträffande tillverkningsskatten meddelas i statskontorets nyssnämnda skrifvelse följande öfversikt för femårsperioden 1899—1903:

	Influten skatt.	Restitution för		Statsverket behållet.
		denaturerad brännvin.	för högt erlagd skatt.	
År 1899	20,889,190	1,104,593	9,080	19,775,517
„ 1900	21,708,416	1,285,504	8,686	20,414,226
„ 1901	21,854,169	1,306,523	4,537	20,543,109
„ 1902	19,550,923	1,407,016	6,088	18,137,819
„ 1903	20,850,392	1,243,088	26,242	19,581,062

transport kronor 81,020,000:—

transport kronor 81,020,000:—

Under år 1904 belöpte sig skatten till 24,453,895 kronor och utgick under samma år restitution af tillverkningsafgift för denaturerad och skattefritt brännvin med 1,973,230 kronor, i följd hvaraf statsverkets behållna inkomst af denna skattetitel under år 1904 utgjort 22,480,665 kronor. Denna statsinkomst har i medeltal för åren 1901—1903 uppgått till 19,420,663 kronor.

I sin ofvan omnämnda den 12 december 1904 dagtecknade skrifvelse har statskontoret — under erinran hurusom Riksdagen genom beslut den 29 januari 1903, med bifall till en af Kungl. Maj:t därom aflåten proposition, höjt brännvinstillverkningskatten från 50 till 65 öre för liter och att Riksdagen för åren 1904 och 1905 beräknat denna inkomsttitel till 25,700,000 kronor — vidare anført, att under de senast förflutna två åren brännvinstillverkningsafgiften icke influtit med de belopp, till hvilka den i riksstaterna beräknats, i det att en brist uppstått år 1902 af 1,362,180 kronor 70 öre och år 1903 af 918,938 kronor 26 öre, att vidare år 1904 en brist af icke mindre än omkring 2,800,000 kronor kunde beräknas komma att uppstå, samt att dessa förhållanden utan tvifvel påkallade en nedsättning i beräkningen af denna inkomsttitel.

Därvid borde emellertid erinras, att under de senaste åren betydande rubbningar i brännvinstillverknings normala fortgång orsakats af väntade skatteförhöjningar. Sålunda vore känt, att den högst betydliga stegringen i tillverkningen år 1901 hufvudsakligen var att tillskrifva den omständighet, att en förhöjning af skatten tämligen allmänt motsågs komma att äga rum vid följande års riksdag. Skatteköjningen uteblef då, men väntades med så mycket större

transport kronor 81,020,000:—

transport kronor 81,020,000:—

visshet komma att beslutas vid 1903 års riksdag, hvilket hade till följd, att, oaktadt den stora tillverkningen under år 1901, äfven 1902 års tillverkning utvisade en betydande siffra. De stora inneliggande lagren från dessa båda år nedtryckte helt naturligt tillverkningskvantiteten år 1903 och kunde med all säkerhet antagas hafva utöfvat ett starkt inflytande i enahanda riktning äfven på innevarande års tillverkning. Då nämnda lager blifvit förbrukade, kunde tillverkningen åter väntas stiga.

På grund af nu anförda förhållanden syntes den nedsättning i beräkningen af förevarande inkomsttitel, som enligt statskontorets mening borde äga rum, icke böra sträckas så långt, att den motsvarade hela beloppet af den brist, som, enligt hvad ofvan blifvit nämnt, kunde beräknas komma att för år 1904 uppstå, utan hemställde statskontoret, att inkomstiteln brännvinstillverkningsskatt finge i 1906 års riksstat upptagas med 24,000,000 kronor.

I denna statskontorets beräkning har Kungl. Maj:t icke vidtagit någon förändring.

Utskottet, som icke heller har något mot den verkställda beräkningen att erinra, finner sig därför böra hemställa,

att	brännvinstillverkningsskatten måtte beräknas till.....	„	24,000,000:—
-----	--	---	--------------

6:o.

Hvitbetssockertillverkningsafgiften.

Inkomsten af denna skatttitel har utgjort:

år 1901	kronor 12,605,642:—
„ 1902	„ 7,775,960:—
	<hr/>
	transport kronor 105,020,000:—

transport kronor 105,020,000: —

år 1903	„	10,485,217: —
„ 1904	„	7,919,896: —

Under nedannämnda år har vid samtliga fabriker inom landet afverkats följande myckenhet hvitbetor:

år 1899—1900	622,047 ton.
„ 1900—1901	875,911 „
„ 1901—1902	903,792 „
„ 1902—1903	505,808 „
„ 1903—1904	748,445 „
„ 1904—1905	556,881 „

För all tillverkning af hvitbetssocker skall enligt gällande föreskrifter erläggas tillverknings-skatt i förhållande till det utbyte af råsocker, som de för tillverkningen använda hvitbetor antagas lämna; och skall skatten utgöra hälften af gällande tullsats för utländskt råsocker af mörkare färg än n:o 18 af den i världshandeln antagna holländska standard eller, då sagda tullsats är 23,5 öre för kilogram, 11,75 öre för kilogram.

I sin ofvan omförmälda skrifvelse har statskontoret — efter erinran att enligt 1902 års Riksdags beslut sockerutbytet af betorna från och med den 1 september samma år beräknats till 12 procent — vidare anfört att enligt en af statskontoret med stöd af uppgifter från finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå verkställd beräkning denna inkomstitel skulle komma att för år 1904 utvisa en brist af 2,108,153 kronor 46 öre. Detta förhållande vore att tillskrifva det otillfredsställande utfallet af sagda års betskörd. Emellertid syntes omförmälda brist komma att uppvägas af en ungefärligen motsvarande ökning i tullbeloppet för utifrån infördt socker. I sockertull hade nämligen, enligt hvad stats-

transport kronor 105,020,000: —

transport kronor 105,020,000: —
kontoret inhämtat, under månaderna januari—
oktober 1904 influtit ett belopp af 1,734,428
kronor, medan sockertullen under *hela* år 1903
influtit med endast 228,584 kronor.

Statskontoret ansåge sig sakna anledning
att ifrågasätta någon förändring i beräkningen
af förevarande inkomsttitel och hemställde därför,
att densamma måtte äfven i riksstaten för år
1906 upptagas med 12,000,000 kronor.

Af det vid Kungl. Maj:ts proposition rörande
statsverkets tillstånd och behof fögade statsråds-
protokoll öfver finansärenden för den 14 januari
innevarande år inhämtas, att chefen för finans-
departementet vid ärendets föredragning inför
Kungl. Maj:t, efter erinran hurusom förslag till
förändrade bestämmelser angående beskattningen
af socker komme att för Riksdagen framläggas,
vidare anført, att, sedan de nya bestämmelserna
hunnit genomföras, en större inkomst visserligen
därigenom skulle beredas statsverket än som med
den nuvarande beskattningen stode att vinna,
men att då erforderliga beräkningar icke kunnat
göras så fullständiga, att en bestämd slutsats
därutinnan kunnat dragas, departementschefen
ansett de inkomster, som genom beskattning af
socker komme att tillföras statsverket, icke böra
vid uppgörandet af förslag till statsreglering
beräknas till högre belopp än som enligt nu
gällande grunder för sockerbeskattningen kunde
påräknas; och hemställde departementschefen,
att nämnda skatttitel finge, i afvaktan på ett
blifvande förslag i ämnet, i förslaget till rikstat
uppföras oförändrad till det belopp, statskontoret
angifvit. Med omförmälda belopp har skatten
ock blifvit i riksstaten upptagen.

Kungl. Maj:t har sedermera till Riksdagen
afgifvit förslag till förordning angående beskatt-
ning af socker. Detta förslag, grundadt på

transport kronor 105,020,000: —

transport kronor 105,020,000: —

principen af en konsumtionsbeskattning och afsedt att vinna tillämpning från och med den 1 september 1906, har med vissa å inkomstens belopp ej inverkan förändringar blifvit af Riksdagen godkändt.

Med den tidpunkt, som valts för den nya skatteformens trädande i kraft, eller den 1 september 1906, komme emellertid, enligt hvad chefen för finansdepartementet erinrat, skatten för nämnda års betskörd åtminstone till allra största delen icke att inbetalas förr än efter 1906 års utgång. Detta innebure så till vida en olägenhet, som det inkomstbelopp, hvilket i förslaget till riksstat för samma år upptagits under här ifrågavarande skatttitel, icke under året kunde annat än till en del påräknas. Hvilken tidpunkt man än valde för den nya skatteformens tillämpning, kunde emellertid en dylik olägenhet svårligen undvikas, enär olikheten i det nya systemet och det nu gällande alltid vållade en framflyttning af tiden för skattens inbetalande. Den omständigheten att skatten inflöte något senare innebure dock icke någon förlust i statsinkomst. För täckande af den tillfälliga brist, som emellertid komme att uppstå, har Kungl. Maj:t föreslagit särskild utväg.

Enligt hvad utskottet inhämtat, hafva för nu instundande afverkningsår kontrakt afslutats om odling af betor på en sammanlagd areal af 54,000 tunnland, i hvilken areal dock icke ingår hvitbetsodling i Väster- och Östergötland. Antages en medelskörd under ett normalt år af 15,000 kilogram för hvarje tunnland, skulle således hela betskörden komma att uppgå till 810,000 ton, för hvilken kvantitet betor skatten, utgörande 14 kronor 10 öre för ton, gifver en inkomst af 11,421,000 kronor. Afverknings tiden

transport kronor 105,020,000: —

transport kronor 105,020,000: —
 räcker omkring 100 dagar med början omkring den 1 oktober och skatten för de under en kalendermånad till afverkning uppvägda hvitbetorna erlägges före utgången af nästföljande månad. Således komma under antagande af en normal skörd minst ungefär 60 procent eller omkring 6,852,600 kronor att inflyta under innevarande år och återstoden, omkring 4,568,400 kronor, under år 1906.

Utskottet har dock ansett försiktigheten bjuda, att icke inkomsten af denna skattetitel upptages högre än till 3,800,000 kronor; och hemställer utskottet alltså,

att hvitbetssockertillverkningsafgiften måtte i riksstaten för år 1906 beräknas till

„ 3,800,000: —

7:o.

Inkomstskatten.

På därom gjorda framställningar har Riksdagen för hvartera af åren 1903, 1904 och 1905 åtagit sig en inkomstskatt.

Enligt kungl. förordningen den 27 maj 1904 angående inkomstskatt för år 1905 gälla i fråga om grunderna för skattens utgående enahanda bestämmelser som enligt den vid 1902 års riksdag antagna förordningen af den 21 juni samma år angående inkomstskatt för år 1903, hvilken sistnämnda förordning varit gällande jämväl för år 1904, dock att i 1904 års förordning, i olikhet med hvad förut varit föreskrifvet, stadgats, att skattskyldighet för inkomst af fast egendom skall inträda, så snart inkomsten uppgår till 600 kronor, och skatt utgå för fastighetsinkomens hela belopp, såvida den skattskyldiges behållna inkomst i dess helhet uppgår till 600 kronor.

transport kronor 108,820,000: —

transport kronor 108,820,000: —

Enligt uppgift från statskontoret har inkomstskatten under hvartera af åren 1903 och 1904 debiterats med ett sammanlagdt belopp för hela riket af resp. 10,586,854 kronor och 12,065,029 kronor.

Beträffande denna skatt har statskontoret i sin förut omförmälda skrifvelse anført, att därest skatten komme att för år 1906 utgå efter enahanda grunder, som för närvarande vore gällande, syntes densamma kunna beräknas till samma belopp som för år 1905, eller 11,000,000 kronor.

Af förut omförmälda statsrådsprotokoll öfver finansärenden inhämtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Kungl. Maj:t — efter erinran hurusom nu gällande bestämmelser rörande inkomstskatten syntes böra undergå en mera fullständig omarbetning, än dittills kunnat ske, i syfte hufvudsakligen att åstadkomma en jämnare och rättvisare fördelning af skattebördan — vidare anført, att förslag till förändrade bestämmelser i ämnet utarbetats, men att ovisst vore, huruvida detta förslag, hvilket tarfvade åtskillig ytterligare beredning, kunde hinna att undergå den ytterligare bearbetning, att därå kunde grundas någon framställning till innevarande års Riksdag. Vid beräkningen af statsverkets inkomster hade därför förutsatts, att inkomstskatten äfven för år 1906 skulle komma att utgå enligt samma grunder, som den inkomstskatt, hvilken Riksdagen för innevarande år åtagit sig. Hvad anginge skattens afkastning syntes denna, på sätt statskontoret föreslagit, för år 1906 liksom för innevarande år kunna beräknas till 11,000,000 kronor; och hemställde i följd därpå departementschefen, att i förslaget till riksstat måtte bland statsverkets inkomster upptagas skattetiteln inkomst-

transport kronor 108,820,000: —

transport kronor 108,820,000: —
 skatt med en beräknad afkastning af 11,000,000 kronor. Med detta belopp har ock ifrågavarande statsinkomst upptagits i propositionen angående statsverkets tillstånd och behof för år 1906.

Enligt innevarande års Riksdags beslut skall ifrågavarande skatt komma att för år 1906 utgå i enlighet med nu gällande förordning om inkomstskatt.

Med hänsyn till hvad som under det senast gångna året influtit å denna skattetitel, lärers densamma utan olägenhet kunna i nästkommande års stat upptagas med ett något förhöjdt belopp. Denna förhöjning synes dock icke böra sättas högre än till 400,000 kronor, hvadan utskottet hemställer,

att inkomstskatten för år
 1906 måtte beräknas till ,, 11,400,000: —

8:o.

Pünschskatten.

Under förutsättning att denna skatt komme att äfven under år 1906 utgå efter samma grunder, som för närvarande gälla, har statskontoret i sin förut åberopade skrifvelse hemställt, att skatten måtte i riksstaten för nämnda år upptagas med enahanda belopp som uti innevarande års riksstat; och har Kungl. Maj:t icke vidtagit någon förändring i denna beräkning. Enligt uppgift från statskontoret hafva å denna skattetitel influtit före 1904 års början 38,774 kronor samt under år 1904 1,296,642 kronor.

Under sådana förhållanden och då enligt beslut af innevarande års Riksdag ifrågavarande skatt fortfarande skall utgå enligt nu gällande grunder, har utskottet funnit sig sakna anledning

transport kronor 120,220,000: —

transport kronor 120,220,000: —
 att föreslå någon förändring i den gjorda be-
 räkningen.

Utskottet hemställer fördenskull,

att stämpelafgiften för för-
 säljning af punsch för år 1906
 beräknas till ,, 1,300,000: —

9:o.

Maltskatten.

Denna inkomsttitel upptogs, på grund af
 verkställda beräkningar i 1905 års riksstat till
 3,000,000 kronor.

Enligt uppgift från finansdepartementets
 kontroll- och justeringsbyrå utgjorde den debi-
 terade maltskatten under tiden den 1 oktober—
 31 december 1903 237,041 kronor samt under
 sistlidet år 3,112,034 kronor.

I sin förut omförmälda skrifvelse har stats-
 kontoret förklarat sig sakna anledning att före-
 slå någon ändring i denna inkomsttitels beräk-
 ning för år 1906. Med 3,000,000 kronor har
 ifrågasvarande statsinkomst ock upptagits i pro-
 positionen angående statsverkets tillstånd och
 behof för år 1906.

Då utskottet icke har något att erinra mot
 beräkningen af förevarande skatttitel, hem-
 ställer utskottet alltså,

att maltskatten för år 1906
 måtte beräknas till ,, 3,000,000: —
 Summa kronor 124,520,000: —

Stockholm den 16 maj 1905.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.